

Резюме

на Програмата за трансгранично сътрудничество Интеррег- ИПП между Република България и Република Турция 2021-2027 г.

Настоящото резюме е подготвено от екипа на НСОРБ, на база на одобрената от Европейската комисия Програма за трансгранично сътрудничество между Република България и Република Турция 2021-2027 г., публикувана на <http://www.ipacbc-bgtr.eu/bg/2020-news/evropeyskata-komisiya-odobri-programata-za-transgranichno-sutrudnichestvo-interreg-vi-ipp>.

Програмната област:

Териториалният обхват на програмата от българска страна покрива областите Бургас Ямбол и Хасково, както и провинциите Одрин и Къркларели от турска страна.

Границата между България и Турция е с дължина близо 288 км. (включително три действащи гранични контролно-пропускателни пункта Капитан Андреево – Капъкуле, Лесово – Хамзабейли и Малко Търново – Дерекьой). Общата площ на зоната на ТГС обхваща около 29 000 км². В България тя представлява 14.99 % от цялата територия на страната, докато в Турция е 1.58 %.

Селищната структурата на района се характеризира с наличието на 5 средно големи града: Бургас, Ямбол и Хасково, от българската страна, и Одрин и Къркларели от турска страна

Програмната стратегия:

Програмата е ориентирана към постигането на две от политическите цели (ЦП) на европейско ниво:

- ✚ ЦП 2 „По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност“;
- ✚ ЦП 5 „Европа, по-близка до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на всички видове територии и местни инициативи“, както и към специфичната за Интеррег Цел 2: По-безопасна и по-сигурна Европа.

Планираните инвестиции са в обхвата на три основни приоритета.

Приоритет 1 „Щадящ околната среда трансграничен регион“:

Планирани са интервенции в обхвата на две Специфични цели.

Специфична цел 1.1 Насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове:

Неизчерпателният списък на дейности, които ще бъдат подкрепени, включва:

- Инвестиции за намаляване на емисиите на парникови газове и потреблението на енергия през целия жизнен цикъл на индустрията, също и чрез подмяна на старо оборудване с ново, по-енергийно ефективно;
- Инвестиции за енергийна ефективност на сграден фонд, собственост на предприятия, когато в тях се извършват производствените процеси;
- Инвестиции за прилагане на цифрови решения за събиране и анализиране на данни за емисиите на парникови газове и потреблението на енергия на ниво предприятие с цел подпомагане на вземането на решения, базирани на данни;
- Инвестиции за внедряване на енергийни системи за информация и управление в реално време и приложения за крайното потребление на енергия;
- Инвестиции за внедряване на технологични решения за намаляване на потреблението на енергия в промишлени процеси и мерки за енергийна ефективност на сградния фонд на предприятията;
- Съвместно разработване на нови и предоставяне на достъп до съществуващи технологични решения за енергийна ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове;
- Подобряване на обмена на ноу-хау, добри практики и информация между съответни местни предприятия от двете страни на границата, в областта на енергийната ефективност и намаляването на емисиите на парникови газове;
- Провеждане на одити на енергийна ефективност, но само като дейност (неразделна част) на проекти, прилагащи технологични решения за намаляване на потреблението на енергия в промишлените процеси и мерки за енергийна ефективност на сградния фонд, собственост на предприятията;
- Съвместни обучения и предоставяне на консултантски услуги на предприятия в областта на енергийна ефективност;

Основни целеви групи: съществуващи и нови ММСП, включително тези, организирани като кооперации и социални предприятия.

Бюджет: 3 936 656 евро (евродял)

Специфична цел 1.2 Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика:

Неизчерпателният списък на дейности, които ще бъдат подкрепени, включва:

- Разработване на по-дълготрайни и подходящи за повторна употреба, поправка и рециклиране продукти, включително закупуване на съответното технологично оборудване. Моделите, които подлежат на рециклиране, следва да бъдат всеобхватни, като се има предвид инфраструктурата за рециклиране. Регулаторните органи следва да съпоставят квотите за рециклиране (напр. процент на рециклиране в ЕС на 75 %

от отпадъците от опаковки до 2030 г.) с регионалния капацитет и да планират разширяването на потоците за рециклиране в координация с тези квоти;

- Разработване на нови бизнес модели, основани на отдаване под наем и споделяне на стоки и услуги (т.нар. модели продукт като услуга);
- Разработване на кръгови бизнес модели за насърчаване на създаването на тясна регионална верига за създаване на стойност чрез използване на модели на сътрудничество между предприятия и потребители;
- Разработване на кръгови бизнес модели, решения и продукти на биологична основа;
- Подкрепящи мерки за споделяне на знания, методология на проектиране, иновационни лаборатории/центрове, групиране в клъстери като подходи за насърчаване на кръгови продукти и кръгови производствени процеси;
- Разработване на регионални практики за сертифициране, които възнаграждават регионални продукти въз основа на техните различни показатели за устойчивост, влияние върху околната среда и потенциал за кръгово потребление.

Основни целеви групи: съществуващи и нови ММСП, включително тези, организирани като кооперации и социални предприятия.

Бюджет: 1 687 137 евро (евродял)

Приоритет 2 „Интегрирано развитие на трансграничния регион“:

Преодоляване на мултитематичните предизвикателства в граничния район, чрез Интегрирана териториална стратегия (ИТС) с две основни стратегически цели:

1.Постигане на устойчив икономически растеж, базиран на повишаване конкурентоспособността на местната икономика, дигитална и зелена трансформация;

2.Развитие на по-добър достъп до услуги от общ интерес.

От типологична гледна точка ИТС ще подкрепят широк спектър от дейности – научноизследователски и развойни дейности; създаване и разпространение на информация, знания и умения; обучения; услуги; сътрудничество и работа в мрежи; съвместни политики и вземане на решения; незначително обновяване, подобряване и поддръжка на пътища и съоръжения от обществено значение; разширяване на достъпа до обществени блага при стриктно спазване на екологичните разпоредби, където е приложимо и т.н.

Неизчерпателният списък на дейности, които да бъдат подкрепени, включва:

- Съвместни действия за насърчаване на предприемачеството, дигитализацията (вкл. основани на ИКТ решения за управление и производство, като управление на връзките с клиентите (CRM), Платформа за данни на клиентите (CDP), планиране на ресурсите на предприятието (ERP) чрез технологична модернизация, участие в регионални вериги за създаване на стойност и интернационализация, прилагане на нови бизнес и технологични иновационни модели, модернизиране на производствените и информационните стратегии, по-широко внедряване на принципите и решенията за кръговост, маркетинг и научни изследвания;

- Повишаване на квалификацията и изграждане на нови знания и умения на местните служители и незааетите с работа, учене или обучение лица; разработване на нови или подобряване на съществуващите условия за дистанционна работа; приемане на нови практики за управление на човешките ресурси с цел справяне с по-младите поколения;
- Разработване на нови интегрирани регионални туристически продукти, където е приложимо, с нулев отпечатък върху околната среда, с цел преодоляване на сезонния характер на сектора, увеличаване на броя на посетителите и нощувките, подобряване на достъпа и качеството на туристическата инфраструктура чрез укрепване на връзките между природни и културни обекти, включително чрез подобряване на велосипедната мрежа; надграждане на практиките за маркетинг и брандиране;
- Насърчаване на съвместни действия за развитие на екосистемни практики и услуги при управлението на природни активи с туристически потенциал;
- Подкрепа за действия, насочени към широко прилагане на ориентирани към потребителите подходи при предоставянето на услуги от общ интерес, както и чрез включване на цифрови и екологични решения за обслужване в трансгранична среда;
- Осъществяване на съвместни действия за намаляване на замърсяването и въглеродния отпечатък и осигуряване на чист въздух, вода и храна, както и за адаптиране към изменението на климата и за предотвратяване и смекчаване на последствията от естествени и причинени от човека бедствия.

Зелените и цифровите решения ще бъдат включени като хоризонтални принципи и по този начин ще станат неразделна част от всички подпомагани проекти в рамките на ИТС.

Основни целеви групи:

- Население в трансграничния район (население на областите Бургас, Хасково и Ямбол и Одрин и Къркларели);
- Местни/регионални органи и органи, регионални структури на централни публични органи;
- Гражданско общество;
- Неправителствени организации;
- Научноизследователска и развойна дейност, академични институции и институции за обучение;
- Социални институции;
- Микро и МСП.

Бюджет: 18 342 473 евро (евродял)

Приоритет 3 „По-сигурен трансграничен регион“

Предвидените инвестиции ще бъдат под формата на проект от стратегическо значение, свързан с укрепването на капацитета на правоприлагащите институции от двете страни на границата за справяне с незаконната миграция.

Примерният вид дейности, които ще бъдат подкрепени, са свързани с:

- Провеждане на обучения, обмен на опит и добри практики, учебни посещения с цел подобряване на институционалното сътрудничество и капацитета;
- Мерки за повишаване на сигурността в градските и крайградските райони на трансграничния регион;
- Доставка на специализирано оборудване/устройства за подобряване на техническите възможности и повишаване на физическия капацитет на служителите/службите на правоприлагащите органи в трансграничния регион.

Основни целеви групи:

- Население в трансграничния район (население на областите Бургас, Хасково и Ямбол и Одрин и Къркларели);
- Посетители в трансграничния регион;
- Мигранти и лица, търсещи убежище;
- Публични органи и доставчици на услуги;
- Предприятия;
- Потенциални инвеститори и местни икономически оператори;
- Органи на реда в граничния регион.

Потенциални бенефициенти:

- Областни дирекции на МВР – Хасково, Бургас и Ямбол;
- Правоприлагащ отдел в провинции Одрин и Къркларели;
- Други правоприлагащи органи.

Бюджет: 1 471 093 евро (евродял)

Бюджет на Програмата:

Приоритет (П)	Финансов принос на ЕС в евро	Национален финансов принос в евро	Общ бюджет в евро
П 1: Щадящ околната среда трансграничен регион	6 467 362	1 141 300	7 608 662
П 2: Интегрирано развитие на трансграничния регион	21 093 844	3 722 444	24 816 288
П 3: По-сигурен трансграничен регион	1 691 757	298 546	1 990 303
Общ бюджет	29 252 963	5 162 290	34 415 253